

Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві

к.т.н., ст. викладач Поліщук-Герасимчук Т.О.

ПЛАН

1. Завдання страхування від нещасних випадків, принципи та види.
2. Фонд соціального страхування України.

1. Завдання страхування від нещасного випадку, принципи та види

Завдання страхування від нещасного випадку

- проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам на виробництві, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози здоров'ю застрахованих, викликаним умовами праці

- відновлення здоров'я та працездатності потерпілих на виробництві від нещасних випадків або професійних захворювань

- відшкодування шкоди, пов'язаної з втратою застрахованими особами заробітної плати або відповідної її частини під час виконання трудових обов'язків, надання їм соціальних послуг у зв'язку з ушкодженням здоров'я, а також у разі їх смерті здійснення страхових виплат непрацездатним членам їх сімей

Види загальнообов'язкового державного соціального страхування

- ❖ *страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;*
- ❖ *медичне страхування;*
- ❖ *страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності;*
- ❖ *пенсійне страхування;*
- ❖ *страхування на випадок безробіття;*
- ❖ *інші види страхування, передбачені законами України.*

Принципи соціального страхування

- 1) законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування;
- 2) обов'язковості страхування осіб відповідно до видів соціального страхування та можливості добровільності страхування у випадках, передбачених законом;
- 3) державних гарантій реалізації застрахованими особами своїх прав;
- 4) обов'язковості фінансування Фондом витрат, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг, в обсягах, передбачених цим Законом;

- 5) формування та використання страхових коштів на засадах солідарності та субсидування;
- 6) диференціації розміру виплати допомоги залежно від страхового стажу;
- 7) диференціювання страхового тарифу з урахуванням умов і стану безпеки праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності на кожному підприємстві;
- 8) економічної заінтересованості суб'єктів страхування в поліпшенні умов і безпеки праці;
- 9) цільового використання коштів соціального страхування;
- 10) відповідальності роботодавців та Фонду за реалізацію права застрахованої особи на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за цим Законом.

Соціальні фонди України

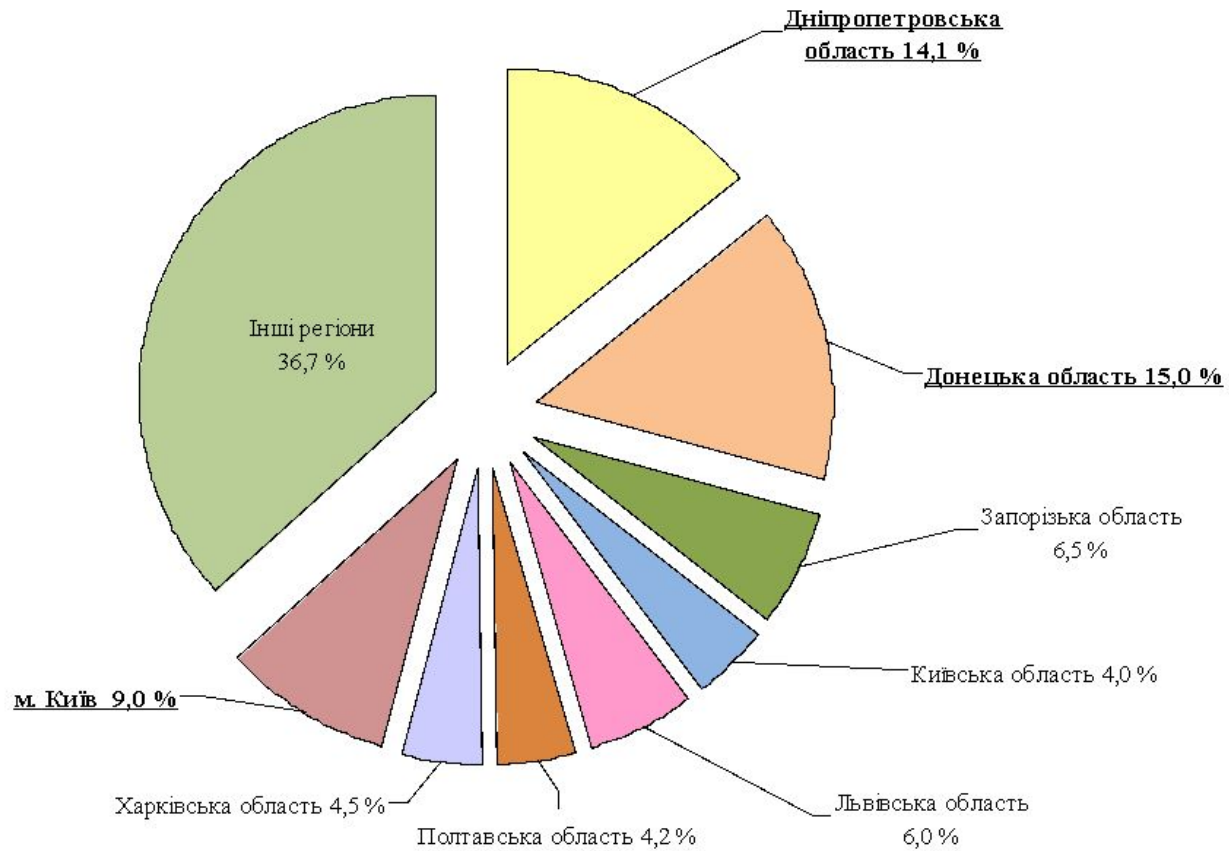
- Пенсійний фонд України;
- Фонд соціального страхування України;
- Фонд сприяння зайнятості населення України;
- Фонд соціального захисту інвалідів

Діаграма кількості нещасних випадків по регіонах України

за I

півріччя 2015 року

(у відсотках до загальної кількості нещасних випадків по Україні).

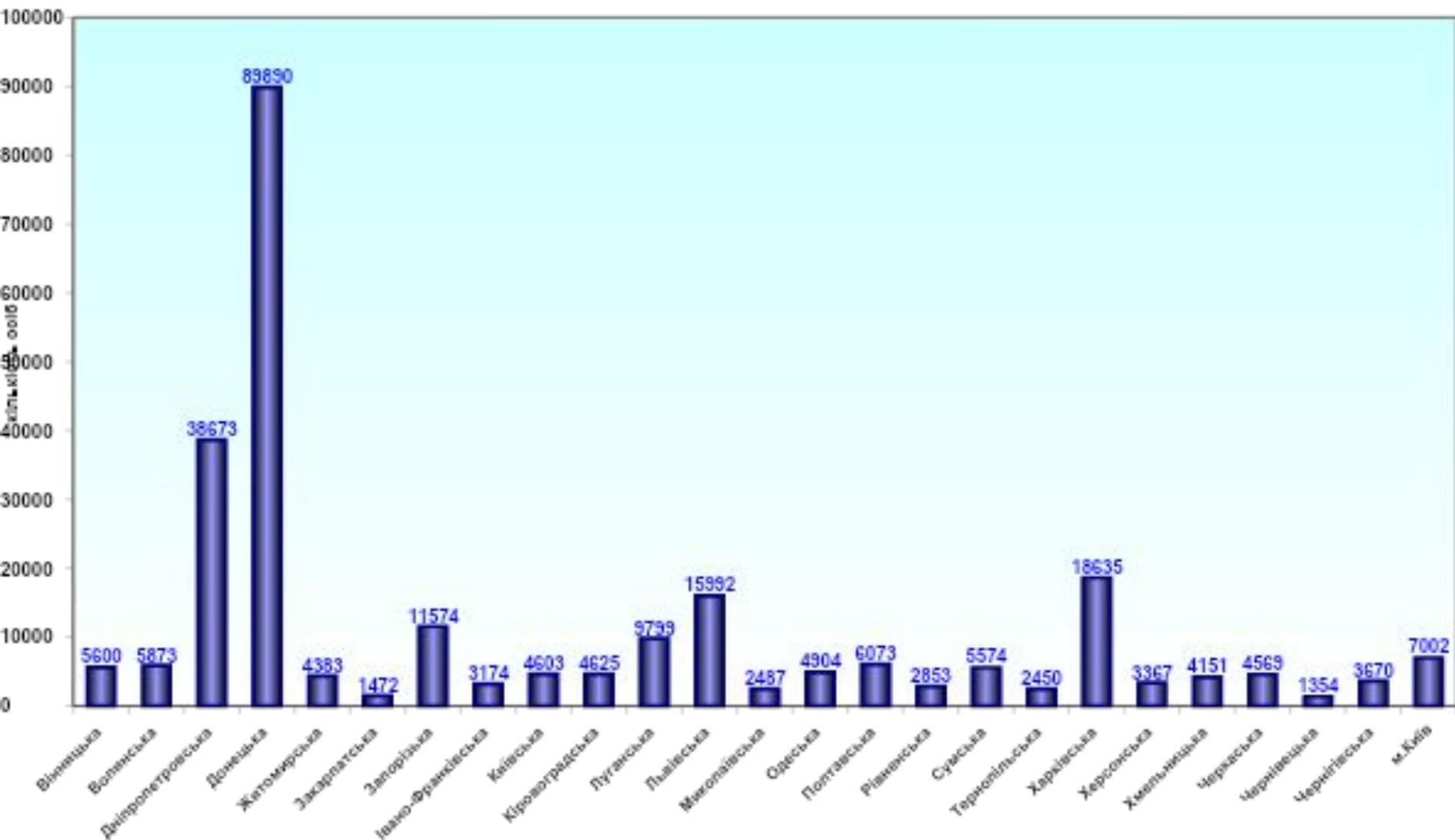

Розподіл кількості потерпілих від нещасних випадків за даними актів Н-1 за найбільш травмонебезпечними причинами настання нещасних випадків за I півріччя 2015 року

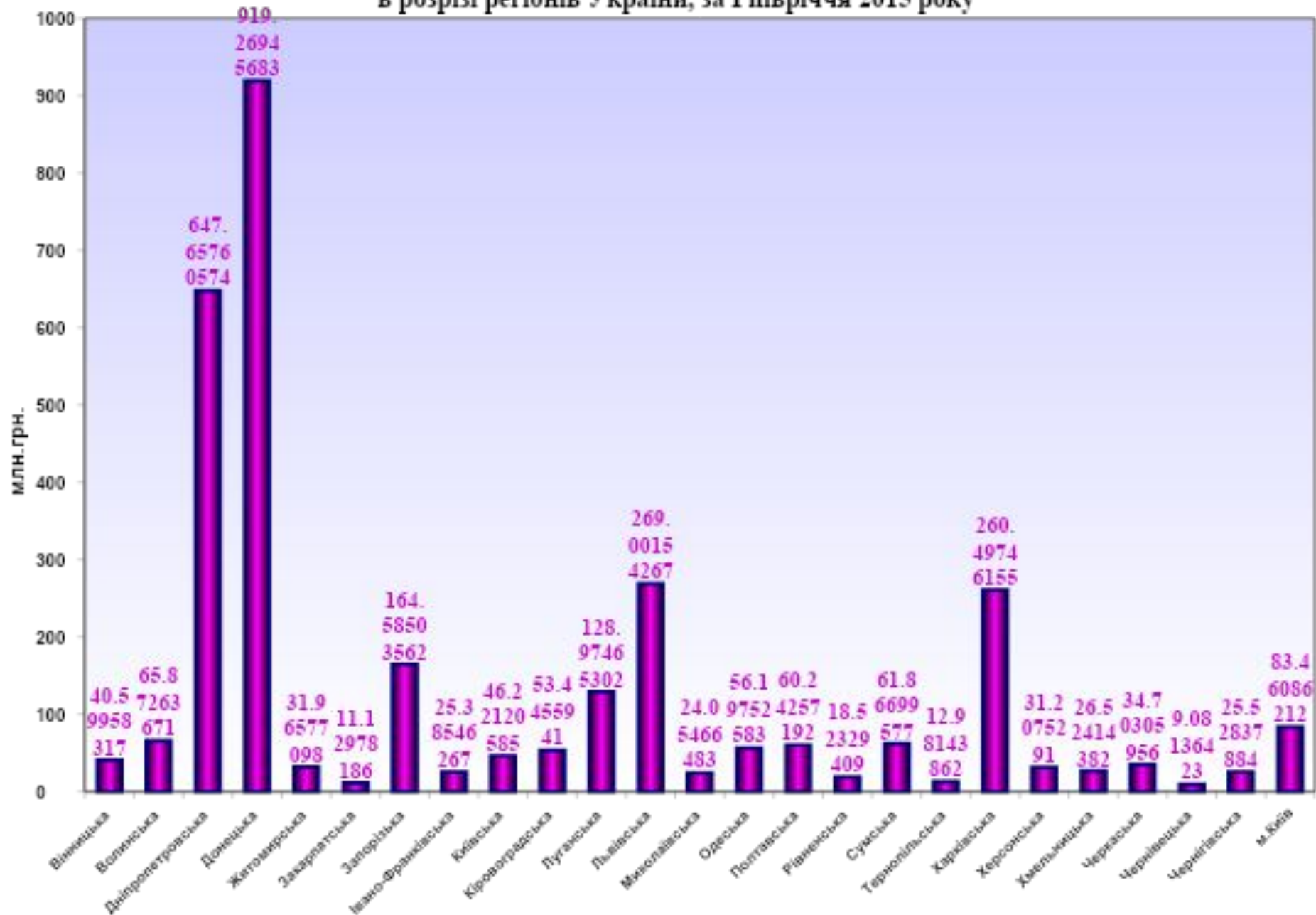
№ п/п	Причина настання нещасного випадку	Кількість складених актів		У відсотках до загальної кількості	
		всього	в т. ч. смертельно	всього	в т. ч. смертельно
Всього по Україні		2 156	178	100,0	8,3
1. Організаційні причини		1 377	101	63,9	4,7
<i>В тому числі:</i>					
1.1	Невиконання вимог інструкцій з охорони праці	782	26	36,3	1,2
1.2	Невиконання посадових обов'язків	178	10	8,3	0,5
1.3	Порушення правил безпеки руху (польотів)	132	22	6,1	1,0
1.4	Порушення технологічного процесу	71	10	3,3	0,5
1.5	Інші організаційні причини	31	6	1,4	0,3
1.6	Порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів	26	4	1,2	0,2
1.7	Порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо	26	4	1,2	0,2
1.8	Незастосування засобів індивідуального захисту (у разі їх наявності)	22	3	1,0	0,1

2. Психофізіологічні причини		518	42	24,0	1,9
В тому числі:					
2.1	Особиста необережність потерпілого	261	7	12,1	0,3
2.2	Травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб	142	12	6,6	0,6
2.3	Інші причини	73	9	3,4	0,4
2.4	Інші причини (тимчасове перебування в зоні бойових дій, не виконуючи роботи військового характеру)	31	11	1,4	0,5
3. Технічні причини		261	35	12,1	1,6
В тому числі:					
3.1	Незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, території	80	7	3,7	0,3
3.2	Інші технічні причини	51	7	2,4	0,3
3.3	Незадовільний технічний стан засобів виробництва	34	6	1,6	0,3
3.4	Конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва	29	5	1,3	0,2
3.5	Недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки	24	5	1,1	0,2

Додаток 1
Кількість потерпілих (членів їх сімей), яким Фонд проводив страхові виплати в розрізі регіонів України, за I півріччя 2015 року

Сума страхових виплат потерпілим (членам їх сімей), які проводив Фонд в розрізі регіонів України, за I півріччя 2015 року

2. Фонд соціального страхування України

**Закон України
«Про загальнообов'язкове
державне соціальне
страхування»**

Суб'єкт страхування
застрахована особа,
члени її сім'ї або
інша особа

Об'єкт страхування
страховий ризик та
страховий випадок

Страхувальник
роботодавець

Страховик
Фонд соціального
страхування України

Стаття 4. Фонд соціального страхування України

є органом, який здійснює керівництво та управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та медичним страхуванням, провадить акумуляцію страхових внесків, контроль за використанням коштів, забезпечує фінансування виплат за цими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та здійснює інші функції згідно із затвердженим статутом.

Стаття 11. Формування та використання коштів Фонду соціального страхування України

- страхові внески страхувальників та застрахованих осіб;
- суми фінансових санкцій, застосованих відповідно до цього Закону, інших законів до підприємств, установ, організацій та фізичних осіб - підприємців за порушення встановленого порядку сплати страхових внесків та використання коштів Фонду, штрафів за недотримання законодавства про соціальне страхування, а також суми адміністративних штрафів, накладених відповідно до закону на посадових осіб та громадян за такі порушення;

- суми не прийнятих до зарахування витрат страхувальника за соціальним страхуванням;
- доходи від розміщення тимчасово вільних коштів, у тому числі резерву коштів Фонду;
- капіталізовані платежі, що надійшли у випадках ліквідації страхувальників у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;
- доходи від реалізації майна, придбаного за рахунок коштів Фонду;
- добровільні внески та інші надходження відповідно до закону.

Обов'язковому страхуванню від нещасного випадку підлягають

- особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) або на інших підставах, передбачених законодавством про працю;

- учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять; під час занять, коли вони набувають професійних навичок; у період проходження виробничої практики (стажування), виконання робіт на підприємствах;

- **особи, які утримуються у виправних, лікувально-трудових, виховно-трудових закладах** та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами.

СТРАХОВИЙ РИЗИК - обставини, внаслідок яких може статися страховий випадок.

СТРАХОВИМ ВИПАДКОМ є нещасний випадок на виробництві або професійне захворювання, що спричинили застрахованому професійно зумовлену фізичну чи психічну травму з настанням яких виникає право застрахованої особи на отримання матеріального забезпечення та/або соціальних послуг.

Фонд соціального страхування - **некомерційна самоврядна організація**, що діє на підставі статуту, який затверджується її правлінням.

Фонд соціального страхування є **юридичною особою**, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, а також емблему, яка затверджується його правлінням.

Управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків здійснюється на паритетній основі державою, представниками застрахованих осіб і роботодавців.

Управління Фондом здійснюють

Правління(6 років)

Наглядова рада

Виконавча дирекція

1. Представники держави призначаються Кабінетом Міністрів України.
2. Представники застрахованих осіб і роботодавців обираються (делегуються) репрезентативними на національному рівні всеукраїнськими об'єднаннями профспілок та репрезентативними на національному рівні всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців.

До складу правління Фонду
входять по 7 представників
держави, **застрахованих осіб**
та **роботодавців**, які виконують
свої обов'язки на **громадських**
засадах.

Страховими виплатами є грошові суми, виплачує застрахованому чи особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку.

- **ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
РОБОТОДАВЦЯ ЯК
СТРАХУВАЛЬНИКА І
ЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ**

Стаття 15. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця як страхувальника

1. Роботодавець як страхувальник має право на:

- безоплатне отримання в органах Фонду інформації про порядок використання коштів Фонду;
- отримання інформації про результати проведення перевірки використання коштів Фонду;
- судовий захист своїх прав.

Стаття 16. Права, обов'язки та відповідальність застрахованих осіб

1. Застраховані особи мають право на:

- безоплатне отримання інформації про порядок витрачання страхових коштів Фонду та роз'яснення з питань соціального страхування;
- отримання у разі настання страхового випадку матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг, передбачених цим Законом;
- участь у розслідуванні страхового випадку, у тому числі за участі представника профспілкового органу або своєї довіреної особи;

- послуги медичної реабілітації;
- послуги професійної реабілітації, включаючи збереження робочого місця, навчання або перекваліфікацію, якщо загальна тривалість професійної реабілітації не перевищує двох років;
- відшкодування витрат під час проходження медичної і професійної реабілітації на проїзд до місця лікування чи навчання і назад, витрат на житло та харчування, транспортування багажу, на проїзд особи, яка його супроводжує;
- послуги соціальної реабілітації, включаючи придбання автомобіля, протезів, допомогу у веденні домашнього господарства, що надаються відповідно до законодавства;
- оскарження дії страховика, страхувальника-роботодавця щодо надання матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг;
- судовий захист своїх прав.

Відмова у страхових виплатах і наданні соціальних послуг наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності

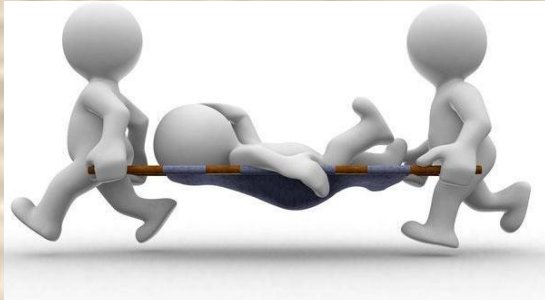

- **ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ
ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ
СТРАХУВАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З
ТИМЧАСОВОЮ ВТРАТОЮ
ПРАЦЕЗДАТНОСТІ**

Стаття 23. Підстави для відмови в наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності

- 1. Допомога по тимчасовій непрацездатності не надається:**
 - у разі одержання застрахованою особою травм або її захворювання **при вчиненні нею злочину**;
 - у разі навмисного заподіяння шкоди своєму здоров'ю з метою ухилення від роботи чи інших обов'язків або симуляції хвороби;
 - за час перебування під арештом і за час проведення судово-медичної експертизи;

- за час примусового лікування, призначеного за постановою суду;
- у разі тимчасової непрацездатності у зв'язку із захворюванням або травмою, що сталися внаслідок алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння або дій, пов'язаних з таким сп'янінням;
- за період перебування застрахованої особи у відпустці без збереження заробітної плати, творчій відпустці, додатковій відпустці у зв'язку з навчанням.

- **ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ, ЯКІ СПРИЧИНИЛИ ВТРАТУ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ**

Стаття 43. Документи для розгляду справ про страхові виплати

1. Для розгляду справ про страхові виплати до Фонду подаються:

- акт розслідування нещасного випадку або акт розслідування професійного захворювання за встановленими формами та/або висновок МСЕК про ступінь втрати професійної працездатності застрахованого чи копія свідоцтва про його смерть;
- документи про необхідність подання додаткових видів допомоги.

Стаття 45. Відмова у страхових виплатах і наданні соціальних послуг

1. Фонд відмовляє у страхових виплатах і наданні соціальних послуг застрахованому, якщо мали місце:
 - навмисні дії, а також бездіяльність (приховування захворювань, невиконання приписів та обмежень лікаря) потерпілого, спрямовані на створення умов для настання страхового випадку;
 - подання роботодавцем, іншими органами, що беруть участь у встановленні страхового випадку, або потерпілим Фонду свідомо неправдивих відомостей про страховий випадок;
 - вчинення застрахованим умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

Дякую за увагу !

